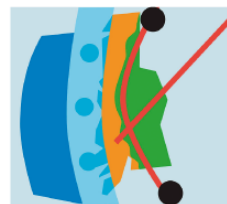

**Rapport från projektet
Kustzonsplanering och Landsbygds-
utveckling i norra Bohuslän**

Lysekil
Munkedal
Sotenäs
Strömstad
Tanum

Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling

Verksamhet 2007-2009

**Författare:
Ann-Carin Andersson**

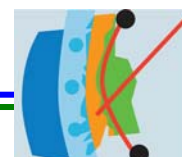
Datum: 2010-01-17

Projektet finansieras av Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Västra
Götalands län, Västra Götalandsregionen, NUTEK och kommunerna.

Innehållsförteckning

1 Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling.....	3
1.1 Projektmål	3
1.2 Uppstart	3
1.3 Kommunikation.....	4
1.4 Organisation och arbetsformer	5
2 Länsstyrelsens analys/översyn och jämförelser av fem översiktsplaner.....	7
3 Strukturbild och handlingsplan.....	7
4 Tematiska arbetsgrupper.	8
4.1 GIS	9
4.2 Nuläge - Planeringsunderlag och statistik	9
4.3 Skärgården - Båtplatser och natur:	9
4.4 Vindkraft	10
4.5 VA och närsalter.....	10
4.6 Vårt kulturarv	10
4.7 Hållbar utveckling	11
4.8 Verksamheter	11
4.9 Boende- helår och delår.....	11
4.10 Besöksboende:.....	11
5 Samverkande projekt.....	11
6 Kunskapsuppbyggnad	12
7 Medborgardialog.....	13
8 Möten i projektorganisationen.....	14
9 Rapporter	14
10 Utvärdering av projektet.....	15
Bilaga: Aktiviteter och resultat under projektet.....	18

1 Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling

1.1 Projekt mål

Projektet formulerades av kommunalråden och kommuncheferna under 2006 och våren 2007. Medel söktes och erhöles från Naturvårdsverket, Nutek och Västra Götalandsregionen.

Projektets kortsiktiga mål har varit:

- Skapa en strukturbild/strukturplan
- Utveckla metodik för samverkan
- Skapa gemensamma kunskapsunderlag
- Utveckla metod för dialog mellan kommunerna och dess invånare

De långsiktiga målen i projektet har varit:

- Skapa tillväxt utan att äventyra det kapital vi grundar vår attraktivitet på
- Skapa en samverkande organisation
- Skapa koppling mellan utveckling och Fysisk planering

1.2 Uppstart

Projektet startade i realiteten. Finansieringen stod helt klar i maj och organisationen startades upp under våren/sommaren 2007.

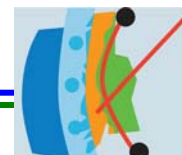
Organisationen kring projektet ingår i tillväxtsekreteriatet som är en samverkansorganisation för de fem kommunerna sedan tidigare. Den centrala projektorganisationen består av:

- Styrgruppen som består av kommunalråd, oppositionsråd, kommunchefer och samhällsbyggnadsdirektören på länsstyrelsen.
- Projektgruppen som ska driva och genomföra arbetet i tjänstemannaorganisationerna.

Under maj och juni konstituerades projektgruppen som tillsammans med processledaren skall driva det dagliga arbetet framåt. En projektbeskrivning med projektmål formulerades i enlighet med projektansökningar och denna godkändes av styrgruppen i juni. Styrgruppen formulerade också de värden som projektet och den framtida utvecklingen skall baseras på.

Den politiska styrgruppen är nästan helt ny efter valet 2006 och både politiker som tjänstemän informeras och motiveras för det nya arbetet.

Semestrar och högsäsong innebär att arbetet ligger relativt stilla i två månader. I augusti 2007 börjar projektgruppen att arbeta regelbundet och skapa en organisation med tematiska arbetsgrupper för att fördjupa arbetet kring olika frågor. Arbetet under hösten karakteriserades

av stora personalförändringar och nya tjänstemän som skall sättas in i arbetet. Projektets organisation stramades upp för att kommunikationen skulle fungera bättre, det är många aktörer som skall delta, leverera information och sprida information.

Under senhösten 2007 pågick rekrytering av personer som skall arbeta i projektet, till jul 2007 hade projektorganisationen fått en stabil form, var bemannad och former för vilken representation projektgruppen skulle ha hade etablerats. Att utveckla samverkansformerna var en stor utmaning under hösten 2007 och våren 2008.

Kommunernas lokala projektorganisationer hade olika karaktär i de fem kommunerna och i vissa kommuner var det svårt att få igång det lokala arbetet på bred front. Först efter årsskiftet stabiliserades de lokala organisationerna och fick relativt lika form i samtliga kommuner. I princip kan man säga att organisationen behövde hösten 2007 för att finna stabila former för att samtliga aktörer skulle vara med aktivt i projektet på bred front. Att samverka och samarbeta visar sig inte vara så självklart utan kräver medvetna och aktiva insatser från samtliga aktörer.

1.3 Kommunikation

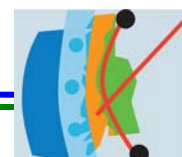
Information om projektet skedde internt i kommunerna genom att politiker och tjänstemän fick minst en träff där projektets syfte, mål och inriktning redovisas, detta skedde mellan september 2007 och februari 2008- ett exempel på hur lång tid det kan ta att förankra en gemensam fråga i fem organisationer.

Omvärlden visar tidigt sitt intresse för projektet och redan före sommaruppehållet 2007 presenterades det på Nätverk för kustkommuner som hölls i Strömstad. Som ett led i Boverkets utvecklingsarbete inbjöds under 2007 tjänstemän, kommunala planerare och politiker till ”ÖP-dialog 1” där man gavs möjlighet att diskutera aktuella frågor i den översiktliga planeringen och hur planeringen och verktygen kan utvecklas.

Den 8-9 november 2007 genomfördes en tvärssektoriell träff med projektets nationella/ regionala aktörer där bl a Länsstyrelsen, Boverket, Nutek och Naturvårdsverket deltog.

En hemsida för projektet utvecklades under hösten 2007. Syftet har varit att hemsidan skulle fungera som informationskanal såväl internt som externt om projektet, dess organisation samt resultat.

Ett presentationsmaterial om projektet utarbetades i form av broschyr och en roll-up. Materialet har funnits att tillgå på hemsidan. Information om projektets syfte, mål och pågående arbete har spridits löpande i många olika sammanhang: Båt och Hav som arrangeras av Västsvenska turistrådet i Göteborg, Länsstyrelsens planerardag i Göteborg, Göteborg Förorters planerardag, Plandialog med Boverket och projektets finansiärer i Smögen, Boverkets Plan- och Byggdagar (nationell) i Karlskrona, kommunchefsmöte Fyrbodol,

Medverkan i Chalmers utbildningar, mm. Projektet har slutligen under 2009 presenterats på Womens Match Race i Lysekil samt under invigningen av Koster nationalpark.

I december 2007 skrevs det första nyhetsbrevet i projektet. Sedan har några nyhetsbrev tagits fram, men inte i den omfattning som önskats eftersom resultat inte producerats i en omfattning som behövts för att få underlag för fler. Till invigningen av Koster nationalpark ersattes nyhetsbrevet av ett tematiskt nyhetsbrev om Båtliv. I projektets avslutning har även tematiska nyhetsbrev tagits fram inom områdena Boende, Vindkraft och Övergödning.

1.4 Organisation och arbetsformer

Arbetet har bedrivits i såväl politiska grupperingar som tjänstemannagrupper.

Arbetet har styrts av styrgruppen bestående av kommunalråd, oppositionsråd och kommunchefer. Styrgruppens ansvarar för att förankra projektarbetet i den politiska organisationen. Kommunchefernas roll har varit att se till att organisationen har kunnat prioritera projektarbetet i erforderlig omfattning.

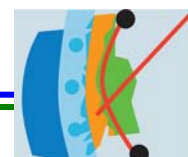
Projektgruppen bestående av olika kompetenser från de fem kommunerna, västsvenska turistrådet, länsstyrelsen och VG-regionen har drivit och styrt det löpande utredningsarbetet.

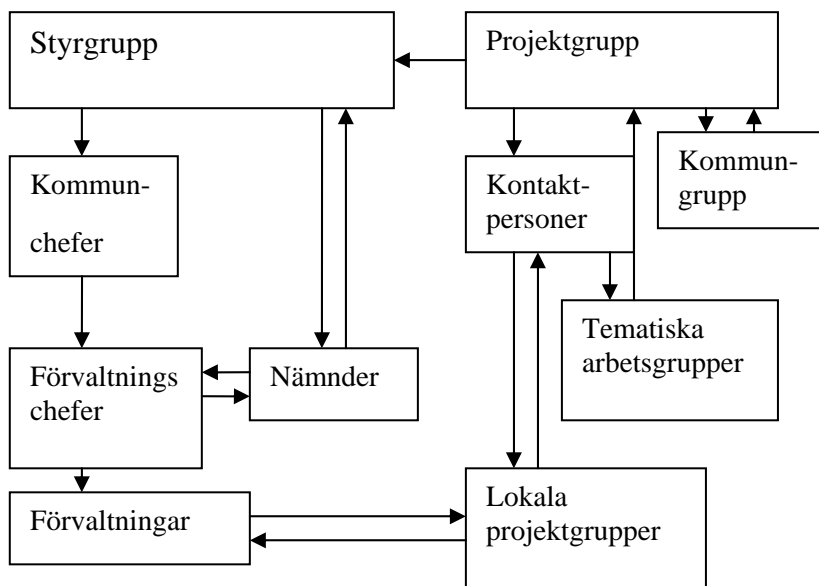
En mindre grupp i projektgruppen, kommungruppen, skapades efter ca ett år för att effektivisera arbetet och har haft till uppdrag att verkställa och förbereda enskilda frågor för projektgruppen. Denna förändring var lyckosam. Härmed kunde handlingsplanen genomföras mer fokuserat men även revideras aktivt då man löpande finner nya behov eller inser att det inte går så fort att samverka som man från början trott. En person kan genomföra enskilda aktiviteter snabbt men om kommunerna på mer bred front skall delta och anta resultatet blir tempot lägre då många ska med på tåget. Kommunerna präglas ju dessutom hela tiden av att man har en intensiv vardag med omfattande verksamheter som tar uppmärksamhet från projektet.

Projektgruppen har knutit tematiska arbetsgrupper till sig som har fått specifika uppdrag att utreda och komma med förslag på begränsade områden. Dessa har bestått av tjänstemän med olika kompetens inom sitt utredningsområde samt representanter från kommunerna och de deltagande organisationerna.

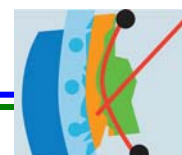
I varje kommun fanns en lokal projektgrupp som hade som uppgift att dels ta emot information om projektets framskridande, föra information vidare ut i organisationen och själva komma med inspel till projektgruppen.

I projektorganisationen fanns representanter för olika kompetensnätverk som turism, folkhälsa, näringsliv och kultur utöver representanter för fysisk planering, utredningssekreterare och miljöhandläggare

Totalt sett bedöms ca 80 personer vara direkt involverade i någon typ av grupp.

2 Länsstyrelsens analys/översyn och jämförelser av fem översiktsplaner.

Länsstyrelsen har i inledningen av projektet arbetat fram och presenterat en jämförelse mellan de olika kommunernas befintliga översiktsplaner. Den tidigare politiska överenskommelsen och dokumentet ”Strategin för besöksnäringen” innehåller flera mål och åtgärder med direkt koppling till ett integrerat samarbete för att nå en samsyn kring utveckling/tillväxt, fysisk planering och kommunernas översiktsplaner (ÖP).

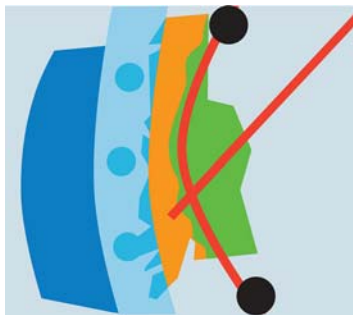
Därför fanns det skäl att undersöka/jämföra innehållet i kommunernas ÖP och hur de kommunicerar med varandra. Det har också varit relevant att jämföra det strategiska dokumentet med kommunernas resp. ÖP, i vilket det ska kunna utläsas vilka kommunernas intentioner och planer är för en framtid på runt 15 år. Genom att analysera/jämföra ÖP har det blivit möjligt att identifiera likheter och skillnader i synen på olika mark- och vattenanvändningsfrågor som bebyggelse, turism- och friluftsliv samt näringslivsutveckling. Rapporterna finns publicerade på projektets hemsida.

3 Strukturbild och handlingsplan

Under 2007 beslutade styrgruppen att de värden som våra kommuners attraktivitet vilar på är:

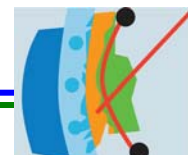
- Naturen och landskapsbilden
- God tillgänglighet till natur och hav
- Kulturhistoriska värden
- Levande kustsamhälle.

Under 2008 utvecklade projektorganisationen gemensamma synsätt som resulterade i en strukturbild med delstrukturer som den politiska ledningen tog ställning till under sommaren 2008.

Delstrukturerna är:

- Öppet hav (mörkblå färg)
- Skärgården (ljusblå)
- Kustnära områden (orange)
- Inland (grönt)
- Infrastruktur (röd linje)
- Regionala servicecentra (svart punkt)

Överenskommelser formulerades kring varje delstruktur utgående från de värden som styrgruppen formulerat.

Handlingsplaner upprättades för de frågor som projektet sedan fokuserade på i det fortsatta arbetet. Handlingsplaner och temagrupper organiserades utgående från de olika delstrukturerna. För varje delstruktur utvecklades handlingsplanen med aktiviteter, tidplan och ansvar. Aktiviteterna kopplades till de tematiska arbetsgrupperna.

Projektet utvecklades genom projektgruppen och respektive temagrupp genom att kunskaper sammanställdes och utvecklades samt problemställningar analyserades för varje delstruktur.

4 Tematiska arbetsgrupper.

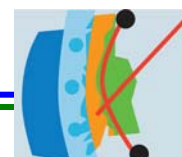
Olika frågor har studerats i tematiska arbetsgrupper som har bestått av tjänstemän från olika kompetenser, kommuner och samverkande organisationer som länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och Västsvenska turistrådet.

De tematiska arbetsgrupperna har varit:

- GIS
- Nuläge- Planeringsunderlag och statistik
- Skärgården - Båtplatser och natur
- Vindkraft
- VA och utsläpp av närsalter
- Vårt kulturarv
- Hållbar utveckling
- Verksamheter
- Boende- helår och delår
- Besöksboende

Temagrupperna har generellt lagt stor vikt vid att skapa en gemensam kunskapsbas då man ganska snart insåg att man sällan har samma kunskaper i de olika kommunerna och organisationerna. Exempel är t ex statistik angående antal vistande i kommunerna, omvärldsanalys, statistik angående boendeutveckling och bostadsbyggnation, småbåtplatser och omfattande inventeringar av båthamnar för fritidsbåtar. Generellt har arbetet utvecklats från kunskapsinsamling till bredare samverkan mellan kommunerna, länsstyrelsen och Västsvenska turistrådet i diskussion om tolkning av resultat och diskussion om framtida förhållningssätt

Resultat och delrapporter som tagits fram inom projektet, både av temagrupper och studentarbeten har publicerats på projektets hemsida.

Nedan beskrivs arbetet och resultat i respektive grupp:

4.1 GIS

GIS är ett centralt verktyg som har använts under projektet men ska även användas mer i framtiden. De olika kommunerna har inte samstämmiga resurser vilket måste finnas för att kunna göra gemensamma presentationer. Man har inte heller en tradition att använda GIS mer allmänt i kommunerna. Under perioden har flera temagrupper lagt in GIS-skikt i den Portal som projektet använt via länsstyrelsen. Hamnar och bryggor har inventerats och redovisats, avloppsreningsverk med utsläppspunkter har lagts in, verksamhetsområden har inventerats och redovisats. Parallellt med projektet har en särskild grupp utrett hur en samverkande GIS-organisation kan se ut. Eftersom dagens system och bemanning är bristfällig utgör en utvecklad GIS-funktion ökad kvalitet och kortsiktigt ökade kostnader.

4.2 Nuläge - Planeringsunderlag och statistik

Grunden för arbetet i projektet är det hårda trycket på kommunerna, men hur hårt är det? En nulägesgrupp har studerat antal boendeenheter, byggande och vistande i kommunerna när trycket är som störst.

Våra kommuner har 56 000 invånare. Under sommarsäsongen ökar antalet vistande i kommunerna till knappt 200 000 personer. De delårsboende som äger fastighet i de fem kommunerna uppgår till ca 40 000 personer.

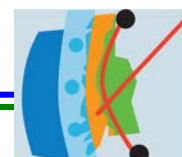
Byggandet sedan 1975 har karakteriserats av ett intensivt byggande på 80-90-talet men trots det har invånarantalet inte ökat alls. Man kan konstatera att man inte ökar antal helårsboende genom att bygga eller alternativt det är inte brist på bostäder som gör att vi inte ökar i antal invånare.

En omvärldsanalys har färdigställs. Gruppen har under 2009 övergått till ett permanent nätverk istället för en projektbaserad temagrupp.

4.3 Skärgården - Båtplatser och natur:

Efterfrågan på båtplatser är stor i kommunerna. En arbetsgrupp har arbetat med båthamnar, båtplatser och framtidens utvecklingsbehov. En del av gruppen har arbetat med naturfrågor och har inriktats på de marina frågorna i samverkan med länsstyrelsens projekt Samverkansplaner.

Båthamnar och bryggor har inventerats under sommaren 2008. Två rapporter har producerats, en inventeringsredovisning och en mer generell som värderar båtplatssituationen. I kommunerna finns ca 30 000 båtplatser. Detta innebär ca 1 båtplats per kommunmedlem

(helårsboende och delårsboende). En båtplatskö finns på ca 3000 personer varav ca 500 bedöms vara i direkt behov av en båtplats. Båtarnas avloppsutsläpp har bedömts och redovisats i en särskild rapport av temagrupp VA. Under sommaren 2009 har djupintervjuer genomförts i gästhamnarna av båtägare för att fördjupa och följa upp deras inställning i olika frågor. Generellt finns många frågor att studera vidare. Utveckling bör ske genom att förstärka både antal båtplatser som service i befintliga hamnar.

4.4 Vindkraft

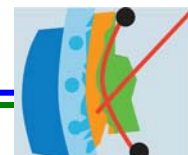
Gemensamma riktlinjer har utarbetats som kommunerna under projektiden har lyft in i sina respektive beslutsdokument som vindbruksplaner och översiktsplaner. Riktlinjerna medger att kommunerna som maximalt kan bygga ut ca 1100 vindkraftverk. Detta antal är däremot inte rimligt med tanke på lokala förhållande som topografi mm, rimligt är ca 375 stycken. Resultatet har redovisats i en rapport.

4.5 VA och närsalter

Gruppen har fokuserat på avloppsfrågan och utsläpp av närsalter. En separat rapport om småbåtars avloppsutsläpp har publicerats för att belysa fritidsbåtarnas bidrag till närsaltutsläpp i skärgården. Under sommaren 2009 har djupintervjuer genomförts i gästhamnarna av båtägare för att fördjupa och följa upp bland annat denna fråga, även denna studie publiceras i en separat rapport. Underlag från såväl länsstyrelsen som kommunerna har gett en bild av de totala närsaltutsläpp i norra Bohuslän. Arbetet har skett i samverkan med länsstyrelsen och på så vis har datainsamling och analys underlättats. Resultatet visar på att såväl närsaltbelastningen måste minska som att utsläppspunkterna måste justeras. Det är framförallt den inre skärgården som är hårt belastad av närsalter och visar på övergödning. Den skärgård som ju också är en av de största värdena för vår attraktivitet. En rapport av har utarbetats med förslag på åtgärder. Rapporten visar på hur viktigt det är att olika aktörer i kommunen och länsstyrelsen har en samsyn kring hur belastningssituationen ser ut för att kunna samverka kring relevanta åtgärder.

4.6 Vårt kulturarv

Kulturfrågorna har haft en separat temagrupp för att mer aktivt få igång en process kring kulturarvsfrågorna. Man har fokuserat på frågor kring kulturmiljöer som är mer aktuella i fysisk planering. Man har arbetat med planeringsunderlag, gemensam databas för genomförda byggnadsinventeringar i de fem kommunerna, GIS och sjömärken. Särskild uppmärksamhet har riktats mot de kulturarv som ännu inte nått 100-årsstrecket och formellt klassats som skyddade.

4.7 Hållbar utveckling

Gruppen har diskuterat och arbetat fram en checklista för värdering av projekt och verksamheter i relation till de överenskommelser kommunerna beslutat om och som också omfattar målet hållbar utveckling.

4.8 Verksamheter

Gruppen har arbetat med inventering av tillgång på lediga områden för etablering av olika verksamheter samt diskuterat hur behovet av mark/vatten ser ut för olika branscher.

4.9 Boende- helår och delår

Gruppen har arbetat med hur helårsboende kan öka i våra kommuner. Efterfrågan på bostäder är stor i norra Bohusläns kustområden. Till största delen är denna bostadsmarknad gemensam för dem som söker helårsbostad och dem som söker delårsbostad. Under perioden 1975-2005 har antalet helårsbostäder i norra Bohuslän ökat med 32%, men befolkningen har endast ökat med 6%. Enstaka kommuner har under perioden minskat sin befolkning.

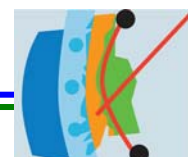
Kommunerna har under 2000-talet på ett aktivt sätt försökt stimulera ett ökat helårsboende genom de olika styrmedel som kommunen förfogar över. Exempel på sådana styrmedel är val av upplåtelseform, vitesklausul för tomter och lokalisering av nya bostäder till områden med lägre efterfrågan från fritidshusmarknaden. För att vända denna befolkningstrend krävs fler aktiva insatser från kommunerna inom ramen för nuvarande lagstiftning. Sannolikt krävs även lagändringar för att målet om bibehållen eller ökad befolkning i norra Bohuslän ska kunna nås.

4.10 Besöksboende:

Gruppen analyserar hur boende för besöksnäring ser ut idag i de olika kommunerna och vilka behov av utveckling som kan finnas. Gemensamt är att det saknas bra uppställningsplatser för husbilar och att man vill ha en ökad omfattning på uthyrning av privata rum och hus i befintliga bostadsbestånd. Det är också angeläget att öka beläggningen på befintliga boendeanläggningar under de tider som idag är utanför högsäsong. Kommunerna bör ytterligare analysera sitt behov av campingboende, särskilt Lysekil och Munkedal som har betydligt färre campingenheter än de övriga kommunerna.

5 Samverkande projekt

Under projekttiden har flera delområden knoppats av från projektet och utvecklas i andra former ofta mellan flera samverkande organisationer. I andra fall har projektet samverkat med

andra pågående projekt som bedrivs av andra aktörer eller med andra finansieringar och tidplaner.

För att belysa hur natur och kulturmiljöer är en resurs i att utveckla besöksmål har kommunerna inom projektet tillsammans med Västarvet utarbetat förslag på 15 natur/kultur miljöer som skulle kunna utvecklas. Denna studie har övergått i en separat grupp med turistchefer, kultursamordnare samt Västarvet som har till uppgift att föreslå utveckling av besöksmål.

I kommunerna har ett parallellt arbete med samverkan pågått och bl a GIS-frågorna har diskuterats och utvecklats parallellt i de båda projekten.

Länsstyrelsen deltar i ett nationellt projekt om Samverkansplaner vilket gagnat arbetet i temagrupper om avlopp/närsalter samt båtliv.

De fem kommunerna har under projekttiden sökt och erhållit medel för en enkät till delårsboende, temagrupp Nuläge har deltagit i detta projekt.

Två Holländska studenter har gjort ett projekt på Kristineberg- Sven Lovéns center under våren 2008 som berör småbåtsliv och särskilt avloppsutsläpp, marinor och höga hastigheter. Projektet finns redovisat i en rapport på projektets hemsida.

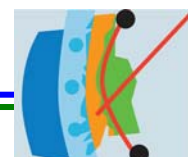
På Chalmers arkitektur har varje höst ett arbete om kustzonsplanering utförts i samband med kursen Design for sustainable Development. Man har under projekttiden arbetat i samhällena Hamburgsund, Strömstad, Lysekil men även generellt studerat kustzonsproblematiken i norra Bohuslän. Redovisningar finns på respektive kommuns hemsida.

Studenter har sommararbetat och utfört inventeringar av bryggor och småbåtshamnar, inventerat verksamhetsområden samt genomfört djupintervjuer av båtägare i småbåtshamnar. Dessa arbeten redovisas i rapporter separat eller med respektive temagrupp och publiceras på projektets hemsida.

6 Kunskapsuppbyggnad

En viktig del i projektet har varit att tillföra ny kunskap och utveckla kompetensen i den kommunala organisationen, utbyta erfarenheter och kunskap mellan stat, region och kommun samt bryta ner befintliga projekt och forskningsresultat till operativ nivå.

Kunskapsuppbyggnaden i projektet har skett genom faktainsamling och sammanställning i de tematiska arbetsgrupperna. Det har visat sig tydligt att fem kommuner inte har samma typ av kunskaper vid samma tillfälle utan att detta måste skapas i samverkan. Detta är en viktig lärdom i projektet och för en framtida samverkande organisation om den skall vara lyckosam. Arbeta med faktainsamling och nätverksbyggande har utvecklats under projektet och funnit alltmer stabila former.

I inledningen av projektet hade styrgruppen formulerat att tjänstemännen skulle delta i en högskoleutbildning inom området kustzonsplanering. Någon bra form för detta kunde inte utvecklas och projektgruppen beslutade att istället skapa en seminarieserie med olika teman som projektgruppen själv formulerade.

Som en del av kunskapsuppbyggnaden i projektet har därför mellan oktober 2007 och februari 2009 hållits följande 10 seminarier:

Miljöbedömningar, oktober 2007

Omvärldsanalys, 26-27 januari 2008

GIS, 2 mars 2008

Samverkan 9 maj 2008

Integrerad Kustzonsplanering 22 maj 2008

Metoder för dialog och medborgarinflytande 22 oktober 2008

Landskap och historia i norra Bohuslän 11 december 2008

Statistik VG-regionen, 15 januari 2009

Marin ekologi 23 februari 2009

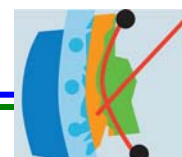
Kultur som tillväxtfaktor 23 mars 2009

Härefter har seminarieserien avslutats och man har haft ambitionen att i högre grad arbeta med dialoger.

7 Medborgardialog

Under våren 2008 utarbetades ett första dialogmaterial som har använts i kontakt med externa intressenter. En folder, en informations-skärm och en enkät med 4 frågor har tagits fram inför Västerhavsveckan som arrangerades av Västra Götalandsregionen. Materialet fanns utställt i samtliga kommuner på utställningar, seminarier och andra platser. I samband med ett kulturevenemang i Tanums kommun i juli 2008, Bottna kulturfestival, anordnades ett seminarium där allmänheten inbjöds för att diskutera framtidsfrågor kring kusten. Enkäten har också legat på projektets hemsida. Totalt har ca 100 enkätsvar från enskilda inkommit. Ett av seminarierna i kommunernas utbildningsserie har handlat om att utveckla metodik för medborgardialog.

Varje temagrupp skall ha utveckla dialogarbetet. Under hösten 2009 har va-gruppen och boendegruppen haft dialogträffar. Dialogerna har inte hållits i önskvärd omfattning främst

beroende på att grupperna inte känt sig tillräckligt förberedda att gå ut och diskutera olika frågor. Området bör därför utvecklas vidare.

8 Möten i projektorganisationen

Projektgruppen har träffats vid 5 tillfällen, totalt 5 dagar under 2007

Projektgruppen har träffats vid 10 tillfällen, totalt 12 dagar, under 2008

Projektgruppen har träffats vid 5 tillfällen, totalt 7 dagar, under 2009

Den mindre kommungruppen har träffats vid 4 tillfällen under 2008, 8 tillfällen under 2009 samt vid ett tillfälle under 2010.

En lärdom i arbetet har varit att endagarsträffar inte ger tillräckligt med tid eller förutsättningar för att samverka i en gemensam process skall uppstå. Projektgruppen har därför övergått till att ha tvådagarsmöten med vissa intervall. Det behövdes också en mindre grupp som kunde arbeta mer operativt mellan projektgruppens träffar, då skapades kommungruppen som enbart består av kontaktpersonerna i kommunerna och processledaren.

9 Rapporter

Följande rapporter har producerats av temagrupperna samt projektgruppen:

Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling - Verksamhet 2007-2009

Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling - Resultat och förslag till framtida utveckling.

Vistande samt boende och byggande 1975-2005

Omvärldsanalys för norra Bohuslän

Vindkraft, gemensamma lokaliseringsprinciper och utbyggnad i norra Bohuslän

Boende, helår och delår

Boende för besökare

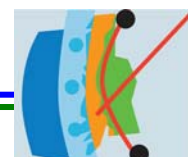
Närsalter och övergödning, källor och förslag till åtgärder i norra Bohuslän

Avlopp från fritidsbåtar

Rapport Båtplatsgruppen

Båtliv

Kartläggning av privata bryggor i norra Bohuslän

Gästhamnsundersökning
Kulturmiljöarbete i norra Bohuslän
Rapport från tematisk arbetsgrupp för GIS
Verksamhetsområden

Rapporterna finns publicerade på projektets hemsida.

En viktig slutsats är att det finns många frågor som bör utvecklas vidare av organisationerna samtidigt som man ska etablera och förstärka den samverkan som har byggts upp. Rapporterna innehåller fakta och förslag till fortsatt utveckling formulerade som:

- Riktlinjer för den framtida planeringen
- Förslag till fortsatta utredningar
- Förslag till samverkande organisation

Dessa förslag har till flera delar inte hanterats politiskt vid utgången av projektet utan vidtar efter projekttidens utgång.

10 Utvärdering av projektet

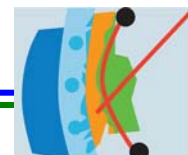
I november 2009 utförde projektgruppen en utvärdering av arbete under projektet. Man fokuserade på att jämföra planerade och genomförda:

- Resurser
- Aktiviteter
- Kortsiktiga mål
- Långsiktiga mål

De kortsiktiga målen har varit följande:

- Skapa en strukturbild/strukturplan
- Utveckla metodik för samverkan
- Skapa gemensamma kunskapsunderlag
- Utveckla metod för dialog

Av dessa har vi lyckats minst med att skapa metoder för dialog. Övriga punkter har projektet kommit långt fram i och en process har startat som kräver förvaltning för att de långsiktiga målen skall nås. För att detta skall ske krävs att förankring sker på mellannivåer dvs hos

nämnder och förvaltningschefer så att utarbetade arbetsformer kan användas i vardagen. Dessutom krävs att organisationen får ett utrymme för strategiskt långsiktigt tänkande.

De långsiktiga målen har varit följande:

- Skapa tillväxt utan att äventyra det kapital vi grundar vår attraktivitet på,
- Skapa en samverkande organisation
- Skapa koppling mellan utveckling och Fysisk planering

Dessa har naturligtvis inte nåtts då projektet precis är genomfört. De två första målen kan man tydligt se framgång i men det sista målet känns svårt att få en struktur kring. Här måste aktörer som arbetar med fysisk planering respektive näringslivsutveckling diskutera sina uppdrag och hur de korrelerar mot varandra för att gemensamma arbetsätt skall kunna utvecklas.

Några övriga sammanfattande punkter är:

- Planeringen innehöll inga aktiviteter – projektgruppen har lagt mycket tid på att förstå projektet och vilka aktiviteter som man skall arbeta med. Arbetet med handlingsplanen och kunskapsuppbyggnad i temagrupper har tagit stor del av genomförandet i anspråk. Men detta har också varit en viktig del i att skapa en gemensam process som är förutsättningen för samverkan.
- Mycket samverkan har startat och skett men mycket finns kvar att göra – det är därför viktigt att förvalta det påbörjade arbetet för att de långsiktiga målen ska nås och att strukturplanen ska ta form.
- Våra kommuner är organisationer som fokuserar på drift av verksamheter och har korta perspektiv- strategiskt tänkande saknas i alltför hög grad och bör utvecklas.
- Förankring på mellannivåer som förvaltningschefer och nämnder har inte skett i erforderlig omfattning inom projektet.

Projektgruppen har också identifierat andra faktorer som påverkat samverkan och arbetet i projektet positivt eller negativt.

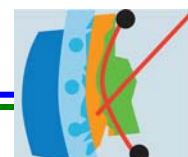
Andra påverkande faktorer:

Positivt:

Andra projekt som t ex:

- * Samverkansplanen, länsstyrelsen
- * Chalmersprojekten
- * Vindkraftsplaner i respektive kommuner
- * Inrättande av Kosterhavets nationalpark

Negativt:

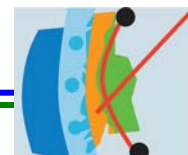

-
- * Politiskt val
 - * Kommunchefsbyte & byte av andra tjänstemän
 - * Organisationen har inte varit tillräckligt tydlig med att prioritera projektet
 - * Den ekonomiska verkligheten har trängt undan viktiga diskussioner
 - * Strategiskt perspektiv saknas i stor omfattning i samtliga kommuner
 - * Tidsbrist

Viktiga lärdomar från projektet i form av positiva erfarenheter att ta med sig in i verksamheterna eller behov av förbättringar för att på ett bra sätt kunna bedriva projekt har av kommungruppen formulerats på följande sätt:

- Samverkan inom projektet har bidragit till bättre underlag och kunskap för att lösa morgondagens uppgifter men även för att hantera dagens problem. Samverkan har också bidragit till en ökad förståelse och respekt mellan olika yrkesgrupper och stärkt det strategiska arbetet i kommunerna. Nya kontaktytor ger redan positiva effekter och effektiviseringsvinster i annat arbete eftersom personalens kompetens utnyttjas bättre.
- För att underlätta samverkan mellan yrkesgrupper och kommuner efter att projektet är avslutat behöver det formaliseras och förankras så att samverkan utgår från funktion och inte från de personer som har deltagit i projektet.
- Faktamaterial ger bra underlag för samverkan men också som underlag för utveckling.
- Gemensamma projekt bör inledas med eller föregås av en klar bild över gemensamma utvecklingsmål och strategier.
- Projekt måste förankras brett på alla nivåer i våra organisationer.
- Rutiner för samverkan måste inte bara finnas på handläggarnivå utan även på politikernivå och förvaltningsledningsnivå.
- Resurser (tid, administrativa resurser mm) måste finnas för att bedriva projekt. Våra organisationer måste anpassas till det projektsamhälle vi alltmer övergår till.
- Strategiskt tänkande och funktioner saknas i våra organisationer. För att utveckling skall ske och arbetet skall bli effektivt behövs både vilja och funktioner för strategisk organisation.

Genom samverkan, gemensam strategiskt tänkande tror vi att Norra Bohuslän som region drar åt samma håll vilket ger bra förutsättningar inför framtida utmaningar!

Bilaga: Aktiviteter och resultat under projektet

Strukturbild

Genomgång av befintliga översiktsplaner

Strukturbilden med delstrukturer

Värden

Gemensamma mål

Överenskommelser

Handlingsplan för att utveckla frågor i delstrukturer

Tematiska arbetsgrupper

Rapporter

Gemensamma riktlinjer och förhållningssätt

Rapporter:

Publiceras fortlöpande på hemsidan. Följande finns redovisade:

Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling - Verksamhet 2007-2009

Projektet kustzonsplanering och landsbygdsutveckling - Resultat och förslag till framtida utveckling.

Vistande samt boende och byggande 1975-2005

Omvärldsanalys för norra Bohuslän

Vindkraft, gemensamma lokaliseringsprinciper och utbyggnad i norra Bohuslän

Boende, helår och delår

Boende för besökare

Närsalter och övergödning, källor och förslag till åtgärder i norra Bohuslän

Avlopp från fritidsbåtar

Rapport Båtplatsgruppen

Båtliv

Kartläggning av privata bryggor i norra Bohuslän

Gästhamnsundersökning

Kulturmiljöarbete i norra Bohuslän

Rapport från tematisk arbetsgrupp för GIS

Verksamhetsområden

Organisation/Nätverk:

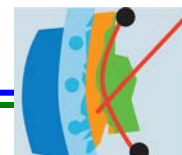
Projektgruppen

Kommungruppen

Tematiska arbetsgrupper – november 2007

Lokala projektgrupper

Nätverk; turism, folkhälsa, näringsliv, kultur

Information:

Hemsida – våren 07

Nyhetsbrev dec 07

Länk på resp kommuns hemsida

Annonser 2008

Information resp kommunledning febr 08

Folder maj 08

Roll-up maj 08

Västerhavsveckan juni 2008

Invigning E6 juni 2008

Bottna kulturfestival juli 2008

Turistbyråer juni 2008

Temabladd om Båtlivet sept 2009

Utställning Koster nationalpark sept 2009

Information externa konferenser mm:

Båt och Hav 2007, Västsvenska turistrådet i Göteborg

Länsstyrelsens planeraradag i Göteborg

Norconsult (Fd Göteborgs Förorter) Stadsarkitekturträffar. 2008 och 2009.

Plandialog med Boverket och projektets finansiärer i Smögen 2007

Boverkets Plan- och Byggdagar i (nationell) Karlskrona 2008???

Kommunchefsmöte Fyrbodalen

Vänerkonferens Fyrbodalen 2008

Medverkan i Chalmers utbildningar hösten 2007, 2008, 2009

Utställning på Womens Match Race i Lysekil 2009

Seminarie och utställning under invigning av Koster nationalpark 2009-09-07.

Naturvårdsverket Kustkonferens 2009-10-19/20

Region Västerbotten/Västerbottens län. Konferens plan-, bygg- och miljöfrågor. 2009-11-04 i Lycksele

Dialog:

Bottna kulturfestival- öppet dialogseminarie juli 2007

Västerhavsveckan- juni 2007

Boendegruppen- oktober 2009

VA-gruppen- september 2009

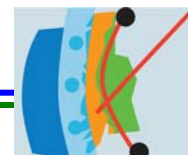
Dialogfrågor på hemsidan- löpande

Seminarie serie:

Miljöbedömningar, oktober 2007

Omvärldsanalys, 26-27 januari 2008

GIS, 2 mars 2008

Samverkan 9 maj 2008

Integrerad Kustzonsplanering 22 maj 2008

Metoder för dialog och medborgarinflytande 22 oktober 2008

Landskap och historia i norra Bohuslän 11 december 2008

Statistik VG-regionen, 15 januari 2009

Marin ekologi 23 februari 2009

Kultur som tillväxtfaktor 23 mars 2009

Samtliga seminarier redovisas på hemsidan. Seminarierna planeras och genomförs i samverkan med Västra Götalandsregionen, Chalmers, Västarvet, Sven Lovéns center, Nordiska hälsöhögskolan m fl.

Fakta/statistik, analys av omvärld och kommunerna:

Finns i redovisade rapporter

GIS:

Organisation och samverkan under projektet

GIS portal hos länsstyrelsen

Samverkan GR/GF

Utredning för Samverkan i gemensam organisation

